Dosarul nr. 2ac-83/23 (dosar electronic 21027036-02-2ac-060223)
Judecătoria Chișinău, judecător Violeta Gîrleanu

D E C I Z I E

mun. Chișinău 21 februarie 2024

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila și Vitalie Cotorobai
Grefier Zoia Plești

examinând, în ședință de judecată publică, apelul declarat de S.R.L. „Expres-Salon”,
împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 octombrie 2022, pronunțată în cadrul cauzei civile la **cererea de chemare în judecată** înaintată de S.R.L. „HD Trans Textil” către S.R.L. „Expres Salon”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și la **acțiunea reconvențională** înaintată de S.R.L. „Expres Salon” către S.R.L. „HD Trans Textil” privind rezoluțiunea contractului, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2021 S.R.L. „HD Trans Textil” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.R.L. „Expres Salon”, concretizată pe parcurs, solicitând încasarea datoriei de 3 400 euro, a prejudiciului material cauzat în mărime de 2000 RON, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat, că între S.R.L. „Expres Salon” (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil” (transportator) a fost încheiat contractul nr. T08/131/19 din 19 octombrie 2019 cu privire la transportarea mărfii.

În temeiul acestui contract, transportatorul S.R.L. „HD Trans Textil” s-a obligat să efectueze transportarea mărfii (amestecuri de produse alcoolice- de parfumerie) de la locul de încărcare din or. Hîncești, sat. Fîrlădeni, Republica Moldova- la locul de descărcare or. Viena (Austria), contra sumei de 1 700 euro.

De asemenea, în temeiul pct. 2. 3 din contractul sus-menționat, S.R.L. „Expres Salon” s-a obligat să întocmească documentația de transport și să asigure îndeplinirea formalităților de vamă în vederea asigurării efectuării transportării la destinație.

Susține reclamantul, că S.R.L. „Expres Salon” nu și-a îndeplinit corespunzător obligația contractuală, care de altfel este prevăzută și la art. 11 par. (1) din Convenția

CMR, cu privire la îndeplinirea formalităților de vamă, organul vamal al Republicii Slovace nu a putut efectua procedurile de vămuire a mărfii, iar marfa nu a putut ajunge la destinație, în aceste condiții fiind efectuat returul mărfii.

Indică, că pentru efectuarea transportului-retur al mărfii, S.R.L. „Expres Salon" (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil" (transportator), au încheiat contractul nr. T08/144/199, pentru transportarea-retur a mărfii, iar expeditorul urma să achite, la fel ca în cazul primului contract, remunerație în mărime de 1 700 euro.

Menționează, că în temeiul contractelor indicate, întocmite și prezentate transportatorului de către S.R.L. „Expres Salon", expeditorul urma să achite remunerație pentru transport în termen de 20 zile bancare de la data înmânării documentelor de transport, conform pct. i) din contract. Or, plata remunerației pentru transport a fost promisă de mai multe ori de către S.R.L. „Expres Salon" și sub diferite pretexte amânată, iar având în vedere că motivul refuzului confirmării primirii documentelor a fost doar un pretext, documentele de transport au fost expediate prin intermediul serviciului de curierat, și respectiv au fost primite de către pârât sub semnătură, inclusiv somația de plată, însă, până la moment nu a fost achitată datoria.

Suplimentar reclamantul a menționat, că din cauza încălcării termenului de tranzit al teritoriul României, care nu se datorează vinovăției transportatorului S.R.L. „HD Trans Textil", ci expeditorului S.R.L. „Expres Salon", autoritățile vamale ale României au aplicat amendă în sumă de 2 000 RON față de S.R.L. „HD Trans Textil", care de altfel reprezintă prejudiciul cauzat executării necorespunzătoare a pct. 2. 3 din contractul nr. T08/131/19 din 19 noiembrie 2019.

Mai exact, din cauza întocmirii necorespunzătoare a documentației de transport, biroul vamal din orașul Zvolen (Slovacia) nu a admis traversarea frontierei cu marfa transportată spre locul destinației – orașul Viena (Austria), iar transportatorul a fost nevoit să returneze marfa. Pe durata controlului vamal în orașul Zvolen, a expirat termenul de tranzit al transportului pe teritoriul României, fapt pentru care a fost sancționat transportatorul.

La 23 aprilie 2021 S.R.L. „Expres-Salon" a înaintat acțiune reconvențională către SRL "HD Trans Textil", concretizată prin cererea din 9 iulie 2021, prin care a solicitat repunerea în termenul de prescripție extinctivă, constatarea rezoluțiunii contractului-comandă nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019, încasarea din contul S.R.L. „HD Trans Textil" a penalității contractuale în mărime de 3 000 euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, s-a indicat că potrivit pct. 5. 4 din contractul-comandă nr. T/08/144/19 din 6 decembrie 2019, încheiat între S.R.L. „Expres Salon" (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil" (transportator), părțile au prevăzut că în cazul cooperării dintre transportator S.R.L. „HD Trans Textil" și client „Trans Power" SRO, transportatorului i se aplică penalitate în mărime de 3 000 euro. Or, din informația deținută de reclamantă, se constată o cooperare directă dintre transportatorul S.R.L. „HD Trans Textil" și client „Trans Power" SRO, iar prețul

pentru transportarea încărcăturii a fost achitat de către clientul ”Trans Power” SRO, evitând expeditorul S.R.L. „Expres Salon”.

A relevat, că prin acțiunile respective, transportatorul S.R.L. „HD Trans Textil” a încălcat prevederile pct. 5. 4 din contractul-comandă nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019, încălcarea respectivă fiind o încălcare esențială, fapt care duce inevitabil la rezoluțiunea contractului respectiv.

Luând în considerație că S.R.L. „HD Trans Textil” a cooperat direct cu clientul ”Trans Power” SRO, primul a comis o încălcare esențială a contractului și a sfidat în general clauzele esențiale a contractului, din acest motiv, a invocat că contractul-comandă nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019 urmează a fi rezolvit.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 24 octombrie 2022, s-a repus în termen și s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de S.R.L. ,,Expres Salon”. S-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. ,,HD Trans Textil”. S-au încasat de la S.R.L. ,,Expres Salon” în beneficiul S.R.L. ,,HD Trans Textil”, datoria în mărime de 3 400 euro, prejudiciul material în mărime de 2 000 RON, dobânda de întârziere în mărime de 14 008 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 2 957 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10 500 lei.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că reclamantul SRL „HD Trans Textil” este este îndreptățită să solicite încasarea sumei de 1 700 euro, în temeiul contractului de transport internațional de mărfuri nr.T08/131/19 din 19.11.2019 și, respectiv, 1 700 euro în temeiul contractului de retur a mărfii nr.T/08/144/19 din 06.12.2019, în total suma de 3 400 euro.

Referitor la pretențiile S.R.L. „HD Trans Textil” privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14008 lei, instanța le-a reținut întemeiate, or, pârâtul S.R.L. „Expres Salon” nu a achitat datoria la scadență.

Cu referirea la cererea S.R.L. ,,Expres Salon” privind repunerea în termen a acțiunii reconvenționale instanța a considerat-o întemeiată, deoarece despre presupusul drept încălcat a acestuia, S.R.L. ,,Expres Salon” a aflat în ședințele de judecată derulate pe marginea litigiului în cauză.

Referitor la solicitarea din acțiunea reconvențională înaintată de S.R.L. ,,Expres Salon” privind rezoluțiunea contractului-comandă nr. T/08/144/19 din 06.12.2019, încasarea penalității în mărime de 3000 euro și cheltuielilor de judecată, instanța de judecată o consideră neîntemeiată, deoarece nu a avut loc încălcarea prevederilor contractuale stipulate în pct.5.4. a contractului din 06.12.2019 și în cazul dat nu există temei de a rezoluționa contractul - comandă nr. T/08/144/19 din 06.12.2019, precum și nu există temei de încasarea penalității în mărime de 3000 euro.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 22 noiembrie 2022 S.R.L. ,,Expres Salon” a contestat cu apel, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „HD Trans Textil” să fie respinsă ca neîntemeiată sau tardivă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă

integral, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depuse, în baza art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, părții apelante fiindu-i acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Totodată s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. În interiorul termenului acordat, partea apelantă a înlăturat neajunsurile indicate. În consecință prin încheierea instanței de apel din 13 aprilie 2023, apelul declarat de S.R.L. ,,Expres Salon" a fost acceptat pentru examinare și intentată procedura în apel.

În motivarea cererii de apel s-a indicat, că hotărârea primei instanțe este pripită, iar examinarea circumstanțelor și probatoriului cauzei a fost efectuată superficial, concluzia primei instanțe fiind bazată pe probe false, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, ceea ce a condus la adoptarea unei hotărâri ilegale și neîntemeiate.

Astfel, cu referire la acțiunea înaintată de S.R.L. ,,HD Trans Textil", apelanta a menționat că, contractul-comandă nr. T08/131/19 din 19 noiembrie 2019, anexat la cererea de chemare în judecată, nu a fost semnat de către S.R.L .,,Expres Salon", respectiv apelanta nu și-a exprimat consimțământul privind încheierea acestui contract, iar drept efect, sunt absolut neîntemeiate și nejustificate constatările primei instanțe referitor la încheierea contractului prin mijloace electronice.

De asemenea, cu referire pretinsul prejudiciu material în sumă de 2000 RON cu titlu de amendă conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 0019420 din 11 decembrie 2019, apelanta a menționat că, argumentele invocate în acest sens sunt declarative, deoarece nu a fost demonstrat prin probe concludente faptul achitării acestei amenzi.

În altă ordine de idei, apelanta a menționat că acțiunea S.R.L. ,,HD Trans Textil" este tardivă, deoarece, transportatorul S.R.L. ,,HD Trans Textil" a preluat marfa la 26 noiembrie 2019, fapt confirmat prin CMR anexat la dosar, or, în conformitate cu prevederile art. 1463 alin. (2) lit. b) din Codul civil, termenul de prescripție de 60 zile, a expirat la data de 25 ianuarie 2020.

Consideră, că deoarece S.R.L. ,,HD Trans Textil" a înaintat acțiunea abia la 18 februarie 2021, termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii este omis.

Cu referire la temeinicia acțiunii reconvenționale, apelanta a remarcat, că în cadrul ședinței de judecată din 30 iunie 2021, reprezentantul S.R.L. ,,HD Trans Textil" a recunoscut că a primit de la clientul ,,Trans Power" SRO, suma de 1 500 euro.

În același sens a reiterat, că potrivit pct. 5. 4. al Contractului-comandă nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019, este prevăzut că: în cazul cooperării dintre Transportator- S.R.L.,,HD Trans Textil" și Client-,,Trans Power" SRO, Transportatorului i se aplică penalitate în mărime de 3 000 euro. Or, din informația

deținută, se constată o cooperare directă dintre Transportator și Client, acțiuni prin care, S.R.L. „HD Trans Textil” a încălcat prevederile pct. 5. 4. al Contractului-comandă nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019, fapt care duce inevitabil la rezoluțiunea contractului, cu încasarea penalității.

Reprezentantul apelantei S.R.L. „Expres Salon”, administratorul Vasile Șeremet, a susținut argumentele invocate în cererea de apel și a solicitat admiterea apelului precum a fost formulat.

Reprezentantul intimatei S.R.L. „HD Trans Textil”, avocatul Cireș Isae, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat de S.R.L. „Expres Salon”, drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 24 octombrie 2022 din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, apelantul a depus cererea de apel la 22 noiembrie 2022, contestând hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, dispozitivul căreia a fost adoptat la 24 octombrie 2022. Astfel Colegiul constată, cererea de apel a fost declarată în interiorul termenului acordat de Lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea

acțiunii.

Potrivit art. 239 Cod de procedura civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Totodată, sarcina instanței de apel derivă, reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul accentuează, că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis contra Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale prevede că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Totodată, potrivit art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă, că între S.R.L. „Expres Salon” (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil” (transportator) a fost încheiat contractul nr. T08/131/19 din 19 octombrie 2019 cu privire la transportarea mărfii, în temeiul căruia, S.R.L. „HD Trans Textil” s-a obligat să efectueze transportarea mărfii (amestecuri de produse alcoolice- de parfumerie) de la locul de încărcare din or. Hîncești, sat. Fîrlădeni, Republica Moldova- la locul de descărcare or. Viena (Austria), contra sumei de 1 700 euro.

Ulterior, la 6 decembrie 2019, între S.R.L. „Expres Salon” (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil” (transportator), a fost încheiat contractul nr. T08/144/199, pentru transportarea-retur a mărfii, pentru care expeditorul la fel urma să achite o remunerație în mărime de 1700 euro.

La caz, invocând că S.R.L. „Expres Salon” nu și-a respectat angajamentul cu privire la achitarea prestației, precum și că din culpa acesteia a suferit un prejudiciu material în mărime de 2000 RON, pentru achitarea amenzii contravenționale, S.R.L. „HD Trans Textil” a înaintat cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, solicitând încasarea de la SRL „Expres Salon” a datoriei de 3 400 euro, a prejudiciului

material cauzat în mărime de 2000 RON, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său, invocând că transportatorul a încălcat condițiile contractuale, S.R.L. „Expres-Salon” a înaintat acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea rezoluțiunii contractului-comandă nr. T/08/144/19 din 6 decembrie 2019 și încasarea din contul SRL „HD Trans Textil” a penalității contractuale în mărime de 3000 euro și a cheltuielilor de judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 24 octombrie 2022, Judecătoria Chișinău /sediul Centru/, a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de SRL ”Expres Salon”. A admis cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „HD Trans Textil” și a încasat de la S.R.L. „Expres Salon” în beneficiul S.R..L „HD Trans Textil”, datoria în mărime de 3400 euro, prejudiciul material în mărime de 2000 RON, dobânda de întârziere în mărime de 14008 lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 2957 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10500 lei.

În materie de drept, Colegiul civil menționează că, potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 774 alin. (1) și 775 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

În conformitate cu art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 858 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

De asemenea, conform art. 992 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform prevederilor art. 1411 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Potrivit art. 1432 din Codul civil, contractul de transport este constatat printr-o scrisoare de trăsură (conosament sau alt document echivalent). Lipsa, pierderea sau deteriorarea scrisorii de trăsură nu afectează valabilitatea contractului de transport.

De asemenea, în temeiul pct. 13 din Regulamentul transporturilor auto de mărfuri, nr. 9/12 din 09 decembrie 1999, conform contractului de transportare a mărfurilor agentul transportator se obligă să transporte mărfurile încredințate de expeditorul de mărfuri în punctul de destinație și să le transmită destinatarului

mărfurilor indicat în factura de expediție, iar expeditorul de mărfuri sau alt agent economic sau cetățean confirmați prin contract de transportare se obligă să achite plata stabilită pentru transportarea mărfurilor.

Reieșind din normele de drept aplicabile la caz și circumstanțele de fapt stabilite din materialele dosarului, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia instanței de fond privind încasarea din contul S.R.L. ,,Expres Salon" în beneficiul S.R.L. ,,HD Trans Textil", a datoriei în mărime de 3 400 euro, din motivul nerespectării condițiilor contractului-comandă nr. T08/131/19 din 19 octombrie 2019 și nr. T/08/144/19 din 06 decembrie 2019.

De altfel, conform pct. 2. 3. din contractul din 19 octombrie 2019, Expeditorul s-a obligat în timp de 48/48 ore de a încărca – descărca marfa, să întocmească documentația de transport și să asigure îndeplinirea formalităților de vamă în vederea asigurării efectuării transportării la destinație, însă, după cum rezultă din circumstanțele cauzei, S.R.L. ,,Expres Salon" nu și-a îndeplinit obligațiile cu privire la îndeplinirea formalităților vamale, iar din acest considerent, organul vamal al Republicii Slovace nu a putut efectua procedurile de vămuire a mărfii, marfa nu a ajuns la destinație și în final fiind efectuat returul mărfii, potrivit contractului din 06 decembrie 2019.

Mai mult ca atât, deși conform clauzelor contractuale Expeditorul urma să achite remunerația pentru transport în termen de 20 zile bancare de la data înmânării documentelor de transport, recepționând la 20 noiembrie 2020, facturile - Invoice din 2 septembrie 2020 și 22 octombrie 2020, SRL "Expres Salon" nu a efectuat transferul remunerației cuvenite.

Colegiul civil apreciază concluzia primei instanță și, respectiv, consideră irelevante argumentele apelantei S.R.L. ,,Expres Salon", cu referire la faptul că contractul din 19 noiembrie 2019 nu ar fi fost semnat și că nu și-ar fi exprimat consimțământul privind încheierea acestui contract, deoarece, după cum rezultă din împrejurările cauzei, contractul-comandă din 19 noiembrie 2019, a fost încheiat prin mijloace electronice și a fost expediat de către S.R.L. ,,Expres Salon" de pe adresa electronică a acesteia ***** la data de 19 noiembrie 2019. (f. d. 135- 137, vol. I).

Viceversa, Colegiul civil menționează, că pe de o parte S.R.L. ,,Expres Salon" neagă consimțământul la încheierea acordurilor reflectate supra cu S.R.L. ,,HD Trans Textil", iar pe de alta, aceasta învederează condițiile acelorași acorduri, în susținerea pretențiilor sale din acțiunea reconvențională, fapt care de asemenea joacă un rol important în caracterizarea irelevantă a argumentelor apelantei expuse în sensul lipsei intenției și consimțământului la apariția relațiilor contractuale.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil consideră că, faptul că S.R.L. ,,Expres Salon" nu a semnat fizic contractul din 19 noiembrie 2019, nu denotă că aceasta nu și-a manifestat voința la apariția relațiilor contractuale, or, faptul că marfa a fost încărcată în mijlocul de transport ce aparține S.R.L. ,,HD Trans Textil", a fost confirmat chiar de apelantă în cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate

din 10 aprilie 2021, în care a indicat că ”. . . *transportatorul S.R.L. ,,HD Trans Textil” a preluat marfa la 26 noiembrie 2019, fapt confirmat prin CMR anexat la dosar*. . . ”.

Suplimentar, instanța de apel menționează că potrivit pct. 8. 2 al contractului din 19 noiembrie 2019, prezentul contract se încheie prin fax sau poșta electronică, expediindu-se fiecărei părți câte un exemplar, ambele având forță juridică egală, de altfel, relațiile contractuale între părți se demonstrează și prin semnarea contractului din 06 decembrie 2019 privind transportarea - returului mărfii.

Complementar, instanța de apel consideră întemeiată soluția instanței de fond cu privire la încasarea din contul S.R.L. ,,Expres Salon” în beneficiul S.R.L. ,,HD Trans Textil”, a prejudiciului material în cuantum de 2000 RON, ce reprezintă amenda aplicată transportatorului de către autoritățile vamale ale României, pe motivul expirării termenului de tranzit al mărfii pe teritoriului României, deoarece, după cum a fost elucidat supra, S.R.L. ,,Expres Salon” a admis executarea necorespunzătoare a prevederilor pct. 2. 3 din contractul nr. T08/131/19 din 19 noiembrie 2019 și nu a asigurat oformarea actelor și procedura vămuirii.

În același sens, conform art. 11 alin. (1), (2) din Convenția relativă la contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (CMR), în vederea îndeplinirii formalităților de vamă și a altora care trebuie făcute înainte de eliberarea mărfii, expeditorul trebuie să anexeze la scrisoarea de trăsură sau să pună la dispoziția transportatorului documentele necesare și să-i furnizeze toate informațiile cerute. Transportatorul nu este obligat să examineze dacă aceste documente și informații sunt exacte sau suficiente. Expeditorul este răspunzător față de transportator pentru toate daunele care ar putea rezulta din lipsa, insuficiența sau din neregularitatea acestor documente și informații, în afară de cazul în care culpa este a transportatorului.

Colegiul civil consideră declarative argumentele apelantei cu referirea la lipsa dovezii de suportare a prejudiciului material solicitat de către S.R.L. ,,HD Trans Textil”, or, precum rezultă din materialele cauzei, la 8 decembrie 2020, aceasta din urmă a achitat amenda aplicată în mărime de 2000 RON, ceea ce se confirmă prin ordinul de plată la buget.

Subsecvent admiterii pretențiilor de bază, Colegiul civil consideră întemeiată soluția instanței de fond privind încasarea dobânzii de întârziere, or, conform art. 942 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri.

Potrivit calculului prezentat referitor la dobânda de întârziere, reclamanta/intimată a calculat dobânda de întârziere în sumă de 71554,70 lei (echivalentul a 3400 euro) pentru perioada din 20 decembrie 2020- 23 februarie 2022,

în mărime totală de 14008 lei, iar drept urmare, dat fiind faptul că a fost constatat faptul că S.R.L. „Expres Salon” nu a achitat datoria la scadență, prima instanță întemeiat a dispus încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14008 lei.

În altă ordine de idei, Colegiul civil consideră întemeiată și legală soluția primei instanțe, privind respingerea acțiunii reconvenționale înaintată de S.R.L. „Expres Salon”.

Astfel, potrivit art. 916 alin. (1) din Codul civil, creditorul are dreptul la rezoluțiune dacă neexecutarea de către debitor a obligației contractuale este esențială.

La caz, instanța de apel reiterează că, la 6 decembrie 2019, între SRL „Expres Salon” (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil” (transportator), a fost încheiat contractul nr. T08/144/199, pentru transportarea-retur a mărfii, iar conform pct. 5. 4. din contract, în cazul colaborării directe între Transportator și Client, Transportatorul va achita o amendă de 3000 euro.

Prin urmare, S.R.L. „Expres Salon” consideră că transferul sumei de 1500 euro, efectuat de către compania „Trans Power” SRO în beneficiul S.R.L. „HD Trans Textil”, constituie o încălcare a prevederilor contractului de transport internațional de marfa nr. T/08/144/49 din 6 decembrie 2019, iar, în baza pct. 5. 4 din acesta, ei ar fi îndreptățiți să solicite penalitatea de 3000 euro.

Cu toate acestea, Colegiul civil nu poate reține argumentele apelantei referitor la încălcarea de către S.R.L. „HD Trans Textil” a prevederilor art. 5. 4. din contractul din 6 decembrie 2019 și, respectiv, colaborarea directă între S.R.L. „HD Trans Textil” și compania „Trans Power” SRO.

Or, transferul sumei de 1500 euro către S.R.L. „HD Trans Textil”, a fost efectuat în baza facturii (Invoice) nr. 4998 din 9 decembrie 2019, în scopul compensării pierderilor financiare ale S.R.L. „HD Trans Textil”, legate de staționarea autocamionului.

Mai mult ca atât, în factura (Invoice) nr. 4998 din 9 decembrie 2019, la rubrica corespunzătoare este stipulat termenul de „Staționare”, iar potrivit rulajului bancar al SRL „HD Trans Textil” din ziua de 20 decembrie 2019, la suma transferată de către compania străină ”Trans Power” SRO, este indicat nr. facturii (FA) 4998.

Prin urmare, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe și consideră irelevante argumentele apelantei, cu privire la presupusa colaborare dintre S.R.L. „HD Trans Textil” și compania „Trans Power” SRO, și întrunirea condițiilor de rezoluțiune a contractului cu încasarea penalității, or, pe lângă faptul că transferul sumei de 1 500 euro nu presupune preluarea de către intimată a titlului de Expeditor, deoarece nici nu coincide cu suma stipulată în contracte (3 400 euro), este de menționat că în factura (Invoice) nr. 4998 din 9 decembrie 2019, a fost clar stipulat că suma de 1500 euro a fost achitată pentru staționarea autocamionului.

În concluzie, prima instanță întemeiat a constatat că nu a avut loc încălcarea prevederilor contractuale stabilite între S.R.L. „Expres Salon” (expeditor) și S.R.L. „HD Trans Textil” (transportator) la pct. 5. 4. din contractul din 6 decembrie 2019 și în cazul dat nu există temei de a rezoluționa contractul-comandă nr. T/08/144/19 din 6

decembrie 2019, precum și nu există temei de încasarea penalității în mărime de 3000 euro.

Suplimentar, instanța de apel consideră declarative argumentele S.R.L. „Expres Salon” cu privire la tardivitatea acțiunii înaintate de către S.R.L. „HD Trans Textil”, or, potrivit art. 1463 alin. (1) și alin. (2) din Codul civil, termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an. În cazul intenției sau al culpei grave, termenul de prescripție este de 3 ani. Termenul de prescripție începe să curgă: a) în caz de pierdere parțială, de deteriorare a bunului sau de încălcare a termenului de livrare- din ziua predării bunului către destinatar; b) în cazul pierderii totale- în a 30-a zi de la expirarea termenului de transportare, iar dacă acest termen nu este stabilit de părți sau de lege- în cea de-a 60-a zi din ziua preluării bunului de către transportator; c) în toate celelalte cazuri- în ziua expirării unui termen de 3 luni de la data încheierii contractului de transport.

Analizând argumentele apelantei privind tardivitatea acțiunii S.R.L. „HD Trans Textil”, Colegiul civil constată că aceasta eronat face referire la prevederile art. 1463 alin. (1) lit. b) din Codul civil, or, prevederile articolului respectiv, reglementează instituția termenului de prescripție în raporturile de transport în cazul pierderii totale a mărfii transportate, iar în cazul dedus judecății nu a fost menționată nici de o parte a procesului că marfa a fost pierdută. Se evidențiază că obiectul prezentului litigiu îl constituie plata pentru transportarea mărfii și nu pentru pierderea acesteia.

În context, instanța de apel menționează că potrivit art. 1463 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Codul civil, termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an, iar acesta începe să curgă în ziua expirării unui termen de 3 luni de la data încheierii contractului de transport.

De altfel, deoarece primul contract de transport a fost încheiat la 19 noiembrie 2019, termenul de prescripție a început să curgă cu ziua expirării a 3 luni de la data încheierii contractului, adică de la 20 februarie 2020 (19 noiembrie 2019 + 3 luni) și a expirat la 1 an de zile, adică la 19 februarie 2021 (20 februarie 2020 + 1 an), instanța de apel conchide că S.R.L. „HD Trans Textil” a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată în interiorul termenului de prescripție reglementat de norma materială și procesuală civilă.

Mai mult ca atât, instanța concluzionează că, în legătură cu situația pandemică din țară, în anul 2020 termenele procedurale au fost suspendate, fapt care de asemenea joacă un rol important în constatarea respectării de către reclamanta/intimată a termenului de înaintare a acțiunii.

În susținerea concluziei primei instanțe și, respectiv menținerea actului judecătoresc atacat cu apel, Colegiul civil menționează că potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

De asemenea, este necesar de a concretiza, că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi

prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, pe lingă faptul că argumentele apelantei nu se referă la încălcarea esențială de către prima instanță a unor prevederi legale, Colegiul civil reține că pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, nu au fost prezentate alte probe decât cele deja existente la materialele dosarului, iar apelanta nu a solicitat instanței judecătorești intervenirea pentru a obține careva probe ce ar demonstra veridicitatea argumentelor sale, or, instanța fiind pusă în situația soluționării litigiului în urma studierii probelor anexate și în raport cu prevederile normelor legale aplicabile speței.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că „…art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes…”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererile de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, care ar duce la anularea actului judecătoresc atacat cu apel.

Astfel, dat fiind că argumentele apelanților sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelurile declarate sunt nefondate și pasibil de a fi respinse.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a) și 389-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge cererea de apel declarată de S. R. L. „Expres-Salon”.

Menține hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 24 octombrie 2022, pronunțată în cadrul cauzei civile la **cererea de chemare în judecată** înaintată de S.R.L. „HD Trans Textil” către S.R.L. „Expres Salon”, cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și la **acțiunea reconvențională** înaintată de S.R.L. „Expres Salon” către S.R.L. „HD Trans Textil” privind rezoluțiunea contractului, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai